

Nr. 4.

Brasovu,

16. Ianuarie

1857.

Gazet'a ese de dōe ori, adeca: Mercurea si Sambata, Fōie'a odata pe septembra, adeca: Mercurea. Pretiu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diumatate a 5 f. m. c. inlaintru Monarchiei.

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cunoscuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Ministrul de justitia a datu postulu vacantu de adjunctu de secretariu cons. la tribunalulu apelativu din Sibiu, adjunctului direct. oficielor ajutatore, Wenzel Hugo Urb a n.

Ministrul de justitia a stramnatu, la cererea sa, pe adjunctulu de tribunalu alu Clusului, Petru Pipo s, la tribunalulu din Orestia, si pe adjunctii provis. de tribunalu: Gustav Thalman si Joseph Eduard Scheitz i a denumit u de adjuncti definitivi tribunalici si adica pe Thalman pentru Clusiu si pe Scheitz pentru Brasovu.

Maiestatile Sale in Milau.

Amesuratu programei intrara Maiestatile Sale in Milau intre primiri serbatoresci si multu delicate, in care se oglinda si gradulu de artificie si aplecarile de loialitate ale primitorilor.

„Diurnalulu de Milau“ oficiala publica cuventarea cu care a primitu Podesta din Milau (burgarimea) in frunte contele Sebreni la arculu triumphal alu pōtei orientale. Aceea suna asia:

Maiestate! Municipalitatea (burgarimea) din Milau isi aduce omagiu de supunere cu cea mai adunca reverinta si cutēza a-si exprima adunc'a onorare inaltei Femei, care, ca imperatresa si regina, face dilele cele scumpe ale Mai-Tale fericite.

Sire! Priintia teritoriului nostru, legile pe care sunt basate institutiunile nōstre, cursulu binelui publicu ne avisēza la ingrijirea cea gloriōsa a antecesorilor Dta si pentru noi sunt motivu de multiamire ne'nterupta.

Nōue lipse, nōue datine au condusu intielēpt'a ingrijire a Maiest. Tale si spre poporatiunea de aici; si a fostu marézia si marinimōsa otariea Mai. Tale, prin care neonorezi cu presentia suverana pentru ca se ne cunosci mai deaprope dorintiele nōstre.

Maiestate c. r. apostolica! Cetatea Milau trebuie se binecuvente marinitatea inimii Dta dupa favorile si actele de gratia, care premergeserai inainte si vor urma petutindeni dupa pasii M. Tale. Ea isi pune increderea netiermurita in gratiōsa ingrijire a Mai. Tale.“

Mai. Sa se respica in cuvinte gratiōse pentru primirea din partea poporimei Lombardiei, cu privire deosebita la capital'a loru cea frumōsa. —

Partea Neoficiosa.

Museulu Ardeleanu.

Domnule Redactoru!

Bine 'ti va fi cunoscetu din Gazetele magiare; si germane ale patrei nōstre, ca sau coordinatu o societate de pre straluciti barbati, spre fundarea si radicarea unui Museu ardeleanu. —

Pre vredniculu presiedinte al acestei societati, Escel. Sa grafulu Emericu Miko, au provocatu pe toti fii patrei nōstre, fara osebire de nationalitate, si confesiune, se iae parte, sau ca carmutori, cu 500 f. mon. c. sau ca fundatori, cu 100 fr. odata pentru totudeauna, sau ca partasi cu 5 f. m. c. pe anu etc., si asia si eu inca fiindu provocat si iau parte la societatea acēsta nu amu lipsit u a apromite rata de fundatōre 100 f. m. c. si tota putiniciōsa sprijinire despre partea mea, ragandu pe presiedintele, ca intre deregatorii museului ardeleanu, se aiba grije a se asiedia si barbati romani, ce miau si apromisu. —

Asia pre laudatulu presiedinte, fiindu in aceea opinione, ca aici in locu, in Blasius, se da o Gazeta romana, miau trimis u unu extractu magiaru din Gazeta magiara din Clusiu, ca se'l prefacu in limba romana, si se lasu se se publice in Gazeta romana de aici. — Eu articulul 'lu amu prefacutu in romania, insa fiindu ca aici Gazeta romana nu se da afara, imi iau indresnēla alu inchide aici, cu aceia rugare, se binevoesci alu primi si alu publica in Gazeta Dta, si continuarea lui a o da mai incolu dupa Gazeta germ. „Sieb. Bote“ dela Nrri 6, 7 etc. 1857 incepundu si continuandu; despre partea mea prin unu circulariu provocu pe totu clerulu, si fii poporului nostru, ca se iae parte in societatea museului ardeleanu — pentru Dta impreuna cu mine, si cu toti inteligenții fii ai poporului nostru, trebue se recunoscemu, ca prin colectiunile documintelor antice, si altoru lucruri archeologice si istorice ale grafului Kemény Josifu, care se voru aduna si pastra acolo, museulu ardeleanu va fi de celu mai mare interesu tocma pentru noi si poporulu nostru, căre indeosebi singuru pentru sine niciodata nu va fi altintrelea in stare a 'si le castiga, si folosi afare de societatea acēsta; binele poporului nostru dara postesce se ne uniu puterile cele slabe ale nōstre, se luamu parte si se sprijinim̄ societatea museului ardeleanu. De lunga eara ou dozebita stima remanu.

Blasius, diu'a 4 alui Ianuarie 1857.

Alu Domniei Tale de binevoitoriu

Metropolitulu Alexandru.

INSCIINTIAREA

in privintia oferturilor (darurilor) societatei museului ardeleanu.

1.) Dupa ce prin prea inalt'a invoire se va constitua societatea museului, si se va alege in privintia acēsta un comitetu, cu colectiunea reposatului grafu Josifu Kemény se voru transpune (pe sam'a museului ardeleanu (5081 tomuri de carti, 416 fruste de manuscrise originale, 97 mappe, 93 fruste de medalii (erem.) unu atlasu mare cu 50 deschilinute parti, atlasu sasescu alui bar. Bedeus, tabelele lui Arneth sau depositoriu c. r. pentru banii celi de aur si de argintu si alte raritati vechi — doue ladi pline de manuscrise insusi de māna mai susu laudatului grafu Josifu Kemény scrise, o lada de Gazete, alta lada cu adunatura de insignii (cimire), unu atlasu ce se tiene de templarile regatului magiaru, care se pōte insusu si injosu desvali, — patru vase de lutu cu inscriptiuni romane, si ore cateva fruste de vase de pétr'a.

2.) Escel. Sa bar. Samuile Josika pens. cancelariu al Ardealului oferēdia: a) 10,000 f. m. c. in carti urbarialicesci; b) in numele seu si alu fratilor sei 28 fruste de bani de aur si de arg. vechi romani si magiari si medalie (emlékérmet.) c) Maica sa contesa Rosalia Csáki daruesce flor'a sa cea ardelenésca, care este sciintifice organizata si uscata.

3.) Archiepiscopulu Agrii Escel. Sa Bartakovics daruesce 5000 fri. mon. conv.

4.) D. Carolu Torma 379 fruste carti, 1 frustu (érmēt.) de aur, 35 de arg., 37 de arama, 2 chipuri vechi din marmure albă, si unu chipu micu de arama, 600 fruste de petrificate de melciu, plante si lemn, si una actie de fundatōre 100 f.

5.) Grafulu Franciscu Kornis una actie de moderatōre 500 florini mon. c.

6.) D. Wolfgang Szava una actie de fundatōre 100 f.

7.) D. episcopu alu Gierlei Joane Alexi 100 florini m. c. etc. si celealte publicate si publicande de aici incolu. —

TRANSCILVANIA.

Брашовъ, 12. Іанварів. Літгръ аштентаре, къ пі се ва тръшите спре пъвлікаре дела реопективі Domnі атътъ deckrierae соленітъдій deckiderei бълоръ д е а в з р ѿ шч., кътъ ші дателе челе таі апроне de adevverъ deонре проектареа ші фініцареа лоръ, ретасерътъ пе лъпгъ челе, че ле пъвлікарътъ дн Нрвлъ 1 алъ Газеті. — Літгръачеа, фіндкъ атътъ дн жърпалвлъ церманъ din локъ кътъ ші дн алтеле таі депъртате се deckrise пъміта соленілата, д e тарторі складі къ таі твлте днпреціврърі дес-кътъ че пе пътеві фі пісне къпосквате despre о парте; еаръ дес-преде алта, фіндкъ datelie челе сігуре, че ле претрімісерътъ, съ-пліескъ орче алтъ deckrierae de черемопії, пе каре ші ле пітє днкіпкі верче четіторів кіаръ din поідеросітатеа instітутълі ачесты de бъл алъ кърбі венітъ апнлъ ва серві одатъ, totъ пептъръ със-шіперае днвъдътърілоръ: пз не ретъне алта дндрептъ de кътъ ка дн пітеле тіперіміе романе, дн пітеле цеперадівпілоръ війтіріе, каре воръ афла о ренаштере спірітваль дн шкблелі ачестеа спріжініе къ pedikarea instітутълі ачестыа, се адъчетъ аічі о пъвлікъ твлдътіріе ла то д і, къці алъ коптіввітъ, къ орче modalітате, ла асекврареа есістінгі шкблелоръ романе de аічі, ші таі деанроне ші ла фо-лбсле пъвлічे санітаре пріп днфінцареа ачестыа instітутъ, каре пітє конквра къ орче алтвль de фелвлъ сеі ші din челе таі р-пітіте четъді. — Астѣфелъ бравій Брашовені воръ фі — din піпкітълъ жертфірі шептъръ пъвлікъ ші війтіріе — дн амінтіре етернъ! —

Літре тої днсь, карій алъ акчелератъ реалісареа бълоръ ачестора, терітъ а фі дн фронті Domnulъ dіректоръ ч. р. de по-лідіе алъ Брашоввлі І гнау іе Dіd, каре къ втана с'а лъ-крапе ші стървіре днші лъсі о днлчес адъчере амінте ші дн фостваль реітіментъ de романі алъ II-ле ка офіціръ ші актъ, пе лъпгъ твлтеле сале окпччпі, кърора аре а се аскріе ordinea чеа бъпъ ші секранда пъвлікъ прекът ші твлтле алте префачері ші днвъпітъцірі, контінвіндіві побіла каріеръ de а фаче біне, фъръ прівінцъ ла персбне сеі паціоналітате, днші пзсе утвервлъ ші суптъ греятъділе реалісърі instітутълі ачестыа, еар' че е таі твлтъ, Dcale се къвіе ші твлдътіта, каре о терітезъ пептъ енергібса форсаре а лъкърілоръ din партеа твтвроръ артіфі-лоръ, аша, днкътъ таі дн рестімі de дн жътътате de anз се пътъ deckide ачестъ інотітътъ спре фолосіреа пъвлікъ, ші ачеста пътма din побілвлъ сімдг de а фаче біне атътъ пъвлікілъ дн цепералъ, кътъ ші шкблелоръ ромъне дн спечіалъ. Філъ devі пъстратъ а-честъ фантъ а Dcale дн респектівбсъ адъчере амінте ші ла поі ші ла війтіріл поштірі!

Знъж жъдекътъріл дрептъ.

Клужъ, 16. Іанварів. Despre днвъдътъра drerntspilоръ це-реї. „Крієрвлъ вілгурескъ“ Nro. 84 ціне тіперіміе вілгурешті о лекціоне форті апірігъ, пептъръкъ ачееаш а пъръсітъ кърсвріле де дрептърі ші къчі днвълъ алергъндъ днпъ алте флекврі. Аспрітіса твтвртърі ачелъ жърпалъ се поате прічепе din вртътоареле пасаце:

„Дн зілеле побстре тотъ лъзареа амінте а жъпітіе поастре — дн партеа еі чеа таі таре — се окпълъ къ театръ, къ лек-търа de романврі ші къ алте сектътъ (Фріволітъці, ашea есте), еаръ градвлъ челъ таі палтъ алъ кълтвріл дн стъ днтръ а полі-тіза пе ла кърчте (біртврі, оспътврі). Еаръ штіпцеле таі се-рібсе ші апчте штіпцеле ірпідіче дні суптъ кржте, еаръ днстръ-нареа de каріера advokatvрі с'а префъктъ днтръ о танівъ. — Нъпъ актъ боірівлъ вілгурескъ ера пъскітъ лециолаторъ ші днкъ din копілъріе днчепеа а се фаче іркістъ, къндъ din контръ актъ партеа таі таре а тіперіміе пз таі штіе осеві днтре kondika de леіі domnіtіbre дн зілеле побстре ші днтре ікреле пегре, еаръ лецилс векі (тріпартітъл, аprobателе, компілателе, статутеле съ-сештъ, інстркцівріле таевларе) супт totъ атътіа тітолоції пептъ дннса. Роггвъ къці din тіпері астъзі днцелегъ тъкаръ пътма термині чеі таі трівіал din прочедвра веіе? — Мъпе поітъне архівеле фатілілоръ побстре воръ дебені містеріи ші кавале дн окії цеперадівні таі поізъ. Мъкаркъ зъл пісіле побстре челе de къніе (діпломате побілтаре) пз се воръ префаче ашea кържндъ дн матерії історіче ші рапітъці de твсеврі, прекът о кредѣ а-честа зпії певні ферічіторі de патрі, карій се окпълъ пътма къ вісвріле лоръ челе абстракте. Ва таі кърце днкъ апъ твлтъ пе Мэршвъ ші пе Сотешвъ, пъпъ къндъ се воръ регвія тъкаръ пътма ръпортвріле пропріетъцілоръ; еаръ пъпъ атчпі вомъ авра требвінцъ de діпломате побстре. Адевъратъ къ актъ сале die-тей ші але комітателоръ пе стаі днкісе, ачеста дноі пз сквete-ште пе тіперіме дела днвъдътъра дрептърілоръ, пептъръкъ каріера de жъдекътъръ ші de advokatъ днкъ totъ дн стъ dec-кісъ. —

Токма актъ аре дёра імператівъ требвінцъ de о чётъ de advokatц (ba zіл shі de жъдекътъ), карій съ фіе през віае адъ-

наці атътъ дн лециле веіі, кътъ ші дн челе поізъ, къчі престе пзпінѣ вомъ ажкіпч, къ advokatц тої се воръ фі стръмтатѣ дн сініріле лві Аврамі, зnde пз есте днрере пічі філгістаре. Еаръ advokatц поі ші бълпі пз таі есч ашea вшордъ ка ші дн зілеле побстре, требвіе съ асчde челъ каре воіеште а къштіга діплома de advokatvрі; зъл дноі лвтма побстре е лвтme de твпкъ ші осте-нелі, актъ zeї пз даі пітікъ пе лене ші комодітате. III. ч. л. ш. ч. л.

Дн челе din үрта ачестъ артіквлъ філгістаре, каре пз се побте ка съ'ші фіе грешітъ цінта днкеіе къ ачеле къвінте але лві Мефісто dela Gоthe:

„Despre цінта ші штіпца; челе таі днлале дарврі але отвілі; апоі таі datъ драквлъ тв днсвіші пе тіне ші требвіе съ debій філвлъ перзрій.“

Клужъ, 8. Іанварів. (Контінвареа колектелоръ ла твсевлъ патріотікъ.)

Dn. konte Емерікъ Міко авѣ віпътате а не провока таі de кържнд ші а не трітіе ші deadрептълъ о лістъ а колектелоръ фі-кътє пзпъ актъ пе сама твсевлъ патріотікъ. Ноі днсь днде-наці пзмаі de къцетвлъ постре апкасерътъ а репродвче zica лістъ днданть че о възврътъ пзблікатъ дн жърпале din Клужъ; еаръ актъ пз ліпсітъ а контінка пе чеа че с'а днчептъ дн Nro. 84 алъ „Крієрвлъ“ ші adicъ:

DDni: Antonie Сава ші фраділ кътє 5 фр. дн 10 апі пе фіекаре анъ.

Zaxaria Сава 5 ф. Алексіе David 5 ф. Павел Шпрент 5 ф. Ioanъ Такач 5 ф. Daniilъ Inde 5 ф. Сіцістандъ Гаманъ 5 ф. Mix. Фекете 5 ф. Каролъ Kochi 5 ф. Франдіскъ Шаркані 5 ф. Fr. Таффер іан. 5 фр. Матеів Комлоші 5 ф. Fr. Кремер 5 ф. Mix. Бом 5 ф.

D. Хорват din Ծпгаріа історія лві Катона дн 64 томврі. Іосіф Шўц треі антикітъці історіче de таре предъ.

Ioanъ Nemesh, ініпіеръ монтаністікъ пencionatъ, 40 томврі кърді, 1 атласъ, 2 аптіче романе de авръ ші 1 de аркітъ, маі твлтє вакъді цеогностічне mi mineraloцічне кълесе din di费рітіе ці-пітврі але Ардеалвлъ ш. а.

Контеле Александръ Карабай коіфвлъ ші zeaoa (пептаріе de металъ) дела впѣ кавалеръ французескъ, вчісъ дн ръсбоівлъ фран-цузескъ de впѣ хвасірі вілгурескъ. —

Cronica strina.

Престе тотъ арзпкъндъ къвітътвра, твлтє лъкърврі пз афітъпі пічі съ днпвітоаре челе че се афль; къчі, Ельвідіа се апроніе de паче, къ ачееа къ алъ елівератъ пе пріпшій роіалішті ші іа ес-кортатѣ престе граніцъ, днпъ кътъ претпіdea Пресіа; Пресіа актъ е сілітъ съ днчетезе дела порпірі армате ші дн конферінде съ се лапеде de дрептълъ съверапъ асвпра Naienbргвлі. Конфе-рінделе дн какса ачеста, съ дѣ къ сокотела, къ се воръ дніпé дн Londonъ. — Дн Італія totъ сквіпъ Фокъ жърпале capdineze асвпра пріпіре MM. Сале Імператвлі ші ворва зілій в каса італіапъ. — Дн Франда абсбрбє інквісідіпеа лві Бержé тоатъ атепцівпеа. — Дн Тврчіа с'аі таі domolitъ впеле спіріте. — Дн Константінополе се днкеіе фірманвлъ дн какса Інателоръ ші Віндереръ скріе, къ despre впіреа лоръ пічі воръ пз се фаче днтржислъ, пе къндъ „Преса de Orientъ“ алтѣфелів ворвіа. — Дн Персіа лъкърврі терце днпітте; епглезій алъ днпітатъ din Голфъ кътръ мезвлъ Белдістапвлъ, днпъ „Tamez.“ —

Маі трістъ декътъ тóте е штіреа de кътъръ Молдова, кътъ професорімеа чеа харпікъ дела ціппасій, каре пз таі е пічі впѣ ціппасій таі твлтъ, днші daі, dékъ пз ші алъ datъ demicisne. Че пітє фі каса пз се штіе; ші пз пзтемъ комбіна спіртълъ ші ів-віреа прогресвлъ, къ despre цінта дрептълъ днцеліценте але впії цері. Мечепації чеі тарі днші adspъ дн цівръ пе тої літерадії ші чесарвлъ Аггасігъ а доведітъ лвтій къ гъбернвлъ ачела е таі таре ші таі таре, каре днтръціошенте пе літерадії, еаръ пз каре дн днтръцітіе. —

Пе къндъ дн Европа къ ажкіорівлъ лві Dmnezej се редип-пакъ днкъ одатъ днкъркътвріле ші днпітате ші пзорій ръсбо-юші се днпръштіе, коло departe дн ръсбоітъ се ре'пальцъ алці пзорій форті днпікікоші, despre карій окії отенескъ пз поате преведé, днкътвръ днші воръ лві кървілъ лоръ, зnde се воръ, ші кътъ се воръ спарце.

ACIA. Дн Персіа „Жърпалвлъ de Konstantinopole“ пріїмі үртъброле штіреа дела Техеранъ din къпітала Perseie: № таі рътъне дндоіеіль, къ Ресіа стъ съ се аместече deadреп-тълъ дн чертелее Perseie къ Ерітрапіа таре, а къреі флотъ а ин-тратѣ de твлтъ дн таре персіанъ. Еаръ пептърка Resia съ пітъ аве брекаре къвітъ де аместекъ ші de datъ ажкіоріе Perseie дн контра Ерітрапіе, гъбернвлъ персіанъ пзсе ла кале ка съ се

насъкъ дн първите пъти але Персие тързъръри дн adincă, пентрка съ се пътъ пъти, към Персия че ажтори de търпъ ръсешти спре а къмка пъти революция din лъкърълъ церей, еаръ пъ ка ажтори дн контра Британіе, към adică марелъ Шахъ (рече) алъ Персие с'ар симпъ към тогълъ пъсигъръ пе тронъ, пъ днесъ din партеа енглезилоръ, че пъти din партеа съпъшилоръ проприи (?). Не ачеа съвълъ ръсескъ din Техеранъ а ши пърчесъ да Ст. Петербургъ, спре а че дн пътилъ Шахълъ ажтори дн императълъ Александъ II. Еатъ днесъ към флота ръсескъ din Мареа каспий — каре апроние аша бине пе Ръсия de Персия — пъ шиа прецетатъ пъти вълъ minatъ, че а скохъ търпъ пътъроасе пе аша пътилъ incъле Персия, пентрка мъ тогъ касълъ съ фие de днедемънъ.

Тогъ дн тъмпълъ ачеста флота енглезъ гръбеште към оперь-чукълъ сале коло дн симълъ персиянъ, adică дн партеа de жосъ а Персие, пентрка съ пъ о ажупълъ мъпълъ челе ферънълъ але апълъ, дн каре къмдъреле пъ таи съпът de свъферитъ; апои тогъодатъ аченеи енглезълъ съ днчърълъ а днчъръла пе вълъ ши алдъ din са-трапи (гъвернеръ) провинцилоръ персиянъ пентрка съ се сколе ши еи към арте асъпра съверапълъ лоръ. Гъвернълъ Шахълъ към тогъ съръчия de бани ши към фрика de революция днчърълъ тъте пътерие спре аши къштига тогъ фелълъ тъжълъ де апъраре дн-контра енглезилоръ.

Се ворбеште ши de о скрибъре автографъ а Шахълъ Персие къмъ Царълъ Ръсия Александъ II., днтръ каре чела адъче амънте ачеста de конференца пе каре о авъсеръ пърнълъ лоръ дн an. 1834 да Ериванъ, днтръ каре Царълъ Николае алъ Ръсия промисе Шахълъ Мехмедедъ алъ Персие, къмъ ва мъа пе фиълъ а-честа съб а са протекълъ днокътъ ар фи алъ съб проприи.

Din тъте ачеста ши din алте штъръ каре алъ съпът din ачеле церъ пътъла 1. Іанваръ а. к. се дълъ къмъ сокотъла, къмъ се поате днчътъла преа въшоръ, ка енглезълъ ши ръши карий дн Европа днчъчътъ пътъла таи алъ окасънъ de а се днчъръла вълъ de алдъ, съ се ловеасъкъ атътъ таи къмпълъ пе къмпълъ Персие. —

Ачелаш жарпамъ скрие, къмъ ръши ар фи авътъ о проаспетъ ловире къмъ Черкасъни, днтръ каре ачештия еаръш ар фи мълатъ врео 9 тъпъръ дела чея. —

X i n a. (Днпъ „Bandepop.“) Ачестъ импери, кареле днпъ къмъ се штъе, есте таи маре ши мълътъ декътъ оръ каре алътълъ de пе фада пътълълъ, днчънъ еаръш a da de лъкъръ пътъ-ръмълъ европене ши американълъ, еаръ таи de апъропе Британіе, Ръсия, Nopdameрічъе ши днчътъла Францъ. — Nъ e de ажупълъ къмъ фамилия dominitоре din Xina таи de треи ани днчъръчъ есте а-мериндатъ прпътъ къмпълътъ ръсъвълъ чиълъ къмъ дестропареа ши пе дестропареа въдеи, прекътъ с'а възътъ din штъръле пъвълъката таи дълълълъ, че дн лъна Октомбръ с'а таи апъкътъ ши флота енглезъ ка съ ботъръде четатеа таритъ Кантонъ, din че къзъсъ днчънъ пе се штъе токъта къратъ, пентрълъ din фъндълъ Асие пътъне вълъ штъръле пъти ашае кържидъ пъти ашае акарата ка din церъле европене. Дестълъ днесъ атъта, къмъ днпъ дателъ таи позъ Лорд Сей-мъръ адмиралълъ енглезълъ din мареа хинезъ а таи червътъ ажтори дна гъвернаторълъ Indiei, пентръка съ контине ръсъвълъ къмъ хинезъ. Енглезълъ таи вътъсеръ одатъ четатеа Кантонъ пела 1842, днпъ каре алъ къштигатъ атътъ, къмъ хинезъ с'а adică императълъ лоръ, фиълъ чеърълъ ши алъ сърълъ, къмъ се пътеше ачелаш, а фостъ сълътъ а таи deckide днчънъ чиълъ портъръ пентръ къмъ днчърълъ европенъ, къндълъ пътъ атъпъчъ ера дескълъ пътълъ чеълъ дела Кантонъ ши ачела днчънъ къмъ тълътъ търънълъ. Пе атъпъчъ енглезъ кътасъръ ши афлъсъръ окасънъ de днчърътъръ дна къмърълъ къмъ опълъ (afionъ), кареле се фаче din такъ дн таи тълътъ церъ de але Indiei съпътъ енглезилоръ ши есте вълъ артъкълъ de къмърълъ престе тъсъръ къштигосъ; пентръ къмъ хинезъ с'а dedatъ алъ беа ка фътъ прпътъ пътъ чевълъ лъпълъ.

Еаръ апои фииндълъ опълълъ дн симъш тълътъ събстапълъ паркотикъ, adică отръвъбъсъ, фииндълъ елъ днчърътъ днрълъ пътълъ перви ши тогълъ органистълъ ла челе таи скърнаве десфърълъ търпешти, днпъ ачеса днесъ днълъ ши дескърълъ ши толешеше таи тълътъ декътъ оръ че алъ беътъръ, къмъ кафеа, чеаъ, чоколатъ, тътълъ каре, тогъ съпътъ таи тълътъ с'а таи пътълъ паркотикъ, ши кълъръ de кътъ въ-парсъ-ракълъ, de зnde зреазъ пътълъ о къмпълътъ деморали-съчънъ, че ши о дестрътъреа ши ефемеиере фиъкъ а попорълъ, de ачеса гъвернълъ хинезъ оръ кътъ есте елъ алтъпътреа de тикъ-лъсъ, а опрътъ фортъ стрънълъ ши de таи тълътъ дълъ пътълъ опълълъ, че къмъ атътъ таи върътъсъ къмърълъ ка-челаш.

Енглезъ днесъ, къроръ ле пасъ таи тълътъ de пътълъ лоръ ка de топалитатеа ши просперитатеа чеърълъ 360 милионъ хинезъ, дн вътъръ бине, пентръка съ прийтъскъ опълълъ de фрикъ.

Че е френтъ, енглезълъ къндълъ есте ворба de пътътъреа ши френтълъ лоръ асъпра хинезилоръ, апои еи ши ле пътъзескъ къмъ то-

тълътъ алтъпътреа. Ei adică zikъ: Mъ, пъ ведеци вои, къмъ гъвернълъ Хине, кареле аре локътъръ фунзечитъ таи тълътъ de кътъ Франца оръ de кътъ Аустрия, десепре о парте пътълътъръ ка съ пътърълъ днчътътъра евангелие лвъ Христосъ ла съпътъ съ, че се днене стрънълъ de релецеа веке а лвъ Конфъчъ (о релеце днесъ, каре пе лъпътъ тълътъ реле аре ши фортъ тълътъ бъпъ); престе ачеста днчъ тълътъ днкътъ десъ тогълъ фелълъ de къмърълъ, ба de кътъръ тълътълътъ ле аре днкътътътъ токъта ши къмъ вълътъ de 300 тълътъ лъпълъ; къндълъ de алътъ парте хинезълъ аш пътълътъръ фортътъръ подитъръ, аш ши танъфътътъръ ши фабръче бъпъ ши тълътъ, еаръ тъяографъ, компасълъ, прафълъ de пътълъ, хъртия чеа mal фиълъ ле авъръ ши ле аш тълътъ таи пътълътъ de европенъ. Дечъ пентръ че съ пътълътъръ къмъ тогълътъ de оръче прафълъ компактъчъне къмъ тогълътъ пециртътъ къмъ империалъ Хине дн интъресълъ лвътъ дн-треи! Ашае ворбескъ енглезъ; днокътъ zikъ ши ръши дн партеа лоръ.

Xинезъ днесъ ле ръспъндъ: Нои штътъ че вредъ вои: съб прегектъ съ пе днкърштънъцъ, воицъ съ пе събжъгъцъ. — Зртъре ва фи, къмъ дн челе din върътъ дн казъса Хине се ворд амет-стека таи тълътъ пътъръ днокътъ ка дн а Търчие. —

Tîr'a romanescă și Moldavi'a.

Iași, 3. Іанвари к. в. „Gazeta de Mold.“ ne днпър-тъшеште зртътъреле:

„Ziua апълътъ пътъ с'а чеълъвратъ аиче дн параклесълъ палатълъ къмъ о лътъръе солопелъ дн фиънъ Ес. Са. Каймакатълъ ши а DD. министръ. Ес. Са аш прийтътъ днпъ ачеса дн апартаментелъ сале пе днпълълъ клеръ, пе днрътъръе чиълъ ши тълътъ прекътъ ши пре боеръ. Милідія Молдовеи, акърия Ес. С. Dn. Каймакатълъ дн таи тълътъ ръндълъ аш фостъ шефъ, dopindълъ аш фръдъшоша дн астъ zi солопелъ а еи сентиментъ de ръспектъ ши de рекъпощтънъ, пентръ днгръжареа чеи консънцъште пентръ въпеле ши днчътътъръ тълътъръ тълътъръ, аш просфоратъ Ес. С. о сабие днподобицъ къмъ diamantъръ ши пътътъоаре de инкріпция: „С в е п і р ъ а л ъ А р м і е і .“

Прпътъраре, дн датъ днпъ Сфънта лътъръе, Ес. С. Са аш прийтътъ дн салоане депътациа de офицеръ съпериоръ, дн а кърора пътъ D. къпітанълъ Кобълческъ аш авътъ опоръ а adpeca Ес. Са. зртътъреле:

Ес. С. Са. пътърълъ дн симъръ пентръ ачестъ семнъ de

девотаментъ, аш есприматъ депътациа са рекъпощтънъ, прпътъраре къвінте:

Корпълъ тълъдіеи Молдовеи, астълъ къмъ окасия апълътъ пътъ въроагъ се въпеноицъ а прийтъ астъ сабие, ка вълътъ семнъ de адънъкъ рекъпощтънъ ши de девотаментъ че пъстреазъ пентръ патрие ши пентръ персона днпълъ Ес. Воастре. Реалишареа ачестеи прос-форале, аш фостътъ инспиратъ de побілеле сентименте че пъстраци днчълъ din үніе пентръ оштеанълъ тълъдіеи ши de днгръжареа пърнътъскъ къмъ каре пе контенітъ вълъ днделетпіцъ пентръ организаре ши днчътътъръ оастеи.“

— Ес. С. Са. пътърълъ дн симъръ пентръ ачестъ семнъ de

девотаментъ, аш есприматъ депътациа са рекъпощтънъ, прпътъраре къвінте:

„Рекъпощтънъ прекътъ опореазъ пе ачеи карий штътъ се о

маніфесте, пе атъта леагъ de днпаторије пе ачелъ че о при-

меште ши прекътъ адъче лаъдъ чеърълъ днпътъ, пе атъта есте de

фаль пентръ чеълъ алъ доима:

Прпътъраре, еш тълътъръе тътъроръ дн деовише ши таи

къмъ осевіре шефълъ карий еш штътътъ а инспіра жъніе поастре о-

штътъ піште аша de лаъдъ симъръ.

Арта ачеста приимндъо din тъпълъе воастре, тъ афълъ феріче а вълътъръсъ а mea denplia тълътъръе, ea ва алътътъ чеа таи фрътъсъ подобъсъ а mea ши воілъ днчътъръе de кътъ орі тъ воілъ афълъ ка воілъ, днтръ воілъ ши дн фрътъеа воастре.

Компътатеа Іашълъ, чеа артънъ, ши ачеа ісрәелітъ, прпъ

а лоръ депътацие, министръ ши консълътъ стрънъ, оғірірімеа аустри-

акъ къ статълъ шажоръ днчълъ аш гратълатъ.

— Днчътърълъ апълътъ пентръ noи de аша вълътъ огъръ полі-тъкъ, аш арпъкатъ долівълъ дн симълътъ фамилия Кантакъзинъ. Унълъ din тъдълъръи еш, D. M. Спат. Міхалакі, кареле дн прівіреа лоіа-літъці, се въкъра de крэдітъ пъвлікъ, ловітъ de апоплексіе фуд-дірітоаре, аш търітъ ла тезълътъ попуе дн каселе Dn. Ворн. П. Мавроені, зnde o пътъръасъ адънъаре с'а фостътъ вълътъ спре а че-лъвра ревеіломъ. Сочіетатеа перде дн реосатълъ вълътъ вълътъ патріотъ ши сърачіи вълътъ тарінімосъ ши секретъ бінѣфъкъторъ. Дн-тормътъареа с'а фъкътъ къ маре поимъ ши къ ростіреа вълътъ къвъпътъ фундералъ.

— Dn. Ворн. К. Негръді, днсърчінатъ de гъвернъ къмъ о мі-

сіе, аш пърчесъ дн 31. Дечъ ла Бесарабіа.

Dap' шкілеле днпалте бре къмъ стаи атъпъчъ, къндълъ професо-

рі че вълъ се афълъ симълъ аши да dimicіxніе?!! — Мерітатълъ

D. Асакі не ва пътъ респнъде. —

